

Ebeveynimiz Geleceğimizi Nasıl Etkiliyor?

Hepimizin bildiği gibi her anne babanın çocuk yetiştirme yöntemi aynı olmuyor. Örneğin kimi daha kuralcı olurken kimi çok daha esnek davranabiliyor. Doğru ya da yanlış ayırt etmeksizin bütün bu yöntemler çocukların yetişme sürecini hatta bununla da sınırlı kalmayıp tüm hayatlarını etkileyebiliyor. Öyle ki, bugün bir dönüp baktığımızda kendimizde anne ve babamızdan pek çok iz görebiliyoruz. İlk anda psikolojik etkiler aklımıza gelse de aslında sosyal ve ekonomik hayatımız da bu izleri barındırabiliyor. Bu etkilerin araştırıldığı çalışmalardan biri de Japonya'daki Kobe ve Doshisha üniversitelerinde, sosyal sistemler ve ekonomi alanında çalışan araştırmacılar tarafından kurulan bir ekip tarafından gerçekleştirildi. Anne ve babaların çocuklarını büyütürken sergilediği tutum ve davranışların çocukların geleceği üzerindeki somut etkilerinin incelendiği bu çalışma-

ya 5000 yetişkin kadın ve erkek dâhil edildi. Katılımcılara çocukluk döneminde ebeveynleri ile olan iletişimlerinden birlikte geçirdikleri vakitlere kadar pek çok konuyla ilgili farklı sorular soruldu. Bu soruların cevaplarının yanı sıra katılımcıların ebeveynleriyle olan ilişkileriyle ilgili dile getirdiği "Annem ve babam bana güvendi" veya "Ben anne ve babamın benimle yeteri kadar ilgilendiğini düşünmüyorum" gibi ifadeler de değerlendirmeye alındı. Buna göre ailelerin çocuklarını yetiştirirken koyduğu kurallar, olaylara bakış açıları, çocuklarına davranış şekilleri, çocuklarıyla iletişim kurma yöntemleri, oyun oynama vakitleri gibi farklı etkenler incelendi. Bütün bu verilerden yola çıkılarak ilgi/ilgisizlik, güven, kurallar, serbestlik gibi anahtar kavramlar belirlendi. Bu kavramlar ışığında ebeveynlik yöntemleri altı ana başlık altında toplandı.



Bu çalışmada elde edilen veriler bir araya getirilerek, farklı ebeveynlik yöntemlerinin çocukların akademik başarıları, gelir düzeyi, güven duygusu ve pozitif düşünme yetisi üzerindeki etkileri gösteriliyor.

Çalışmaya göre bu kategoriler şöyle tanımlanıyor:

Destekleyici:

Çocuklarını ortalama düzeyde veya ortalamanın üstünde serbest bırakan, çocuklarına güvenen, çocuklarıyla çok ilgilenen, çocuklarıyla çok vakit geçiren.

Katı:

Çocuklarını çok serbest bırakmayan, çocuklarına ortalama düzeyde ve ortalamanın üstünde güvenen, çocuklarıyla normal düzeyde ilgilenen, çocuklarına karşı katı olan ve çocuklarına çok kural koyan.

Anlayışlı:

Çocuklarına ortalama düzeyde veya ortalamanın üstünde güvenen, çocuklarına karşı katı olmayan, çocuklarıyla birlikte ortalama düzeyde veya ortalamanın daha uzun süre vakit geçiren.

Serbest:

Çocuklarıyla az ilgilenen, çocuklarına karşı katı olmayan, çocuklarıyla birlikte çok az vakit geçiren, çocuklarına az kural koyan.

Sert:

Çocuklarıyla az ilgilenen, çocuklarını serbest bırakmayan, çocuklarına güvenmeyen ve çocuklarına karşı katı olan.

Ortalama:

Diğer kategorilerdeki özellikleri ortalama düzeyde taşıyan.

Katılımcıların kariyerleri, ekonomik durumları ve ahlaki tutumları, ailelerinin dâhil olduğu kategoriler ile birlikte değerlendirildi.

Bu sayede, ebeveynlerin tutum ve davranışlarının çocukların geleceği üzerindeki etkileri anlaşılmasına çalışıldı. Elde edilen tüm veriler bir araya getirilerek ebeveynlik yöntemlerinin çocukların geleceği üzerindeki etkileri açıkça gösterildi.

Araştırmada elde edilen verilere göre örneğin yüksek geliri olan, belli bir akademik başarı elde etmiş ve hayatından memnun olan katılımcıların “destekleyici”, yani çocuklarına gerekli düzeyde ilgi ve şefkat gösteren anne babaya sahip olduğu görülüyor. Diğer yandan “katı” anne ve babaya sahip olan, yani kendileriyle ilgilenilen ancak aynı zamanda çok fazla kurala maruz kalan çocukların ise yüksek gelir düzeyi ve akademik başarı elde etseler de daha stresli ve daha az mutlu olduğu sonucuna varılıyor.

Japonya'daki Sürdürülebilir Ekonomik Büyüme İçin Temel Araştırmalar Projesi kapsamında yapılan bu çalışmada elde edilen sonuçlar çok da şaşırtıcı görünmese de anne babaların tutum ve davranışlarının çocukların hayatında önemli etkileri olduğunu göstermesi açısından büyük önem taşıyor. Üstelik çalışma, bu etkilerin çocuğun ekonomik durumundan düşünce yapısına kadar pek çok alana yayıldığını da gösteriyor.

kaynak:
http://www.kobe-u.ac.jp/en/NEWS/research/2016_06_17_01.html